

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕЛЕНОЇ ЗОНИ ЛЬВОВА ДЛЯ ПОТРЕБ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

Надія Чорненька

*Інститут екології, природоохоронної діяльності і туризму ім. В.
Чорновола НУ «Львівська політехніка»*

Постановка проблеми. Вивчення функціональності зеленої зони міста скероване на покращання екологічних, рекреаційно-туристичних та екоосвітніх функцій, посилення соціально-економічної та історико- культурної значимості, удосконалення політики землекористування та перспективного планування зон міста.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження сфери зеленого господарства населених пунктів знаходяться в полі зору управлінців, архітекторів, екологів, географів, економістів. Вагомий внесок у дослідження міських ландшафтів зробили Л. І. Воропай, В. М. Гуцуляк, Г. І. Денисик, О. Ю. Дмитрук, К. А. Позаченюк, Ю. В. Яцентюк, методичні аспекти інвентаризації зелених зон урбанізованих територій на прикладі регіонального ландшафтного парку «Знесіння» розглядали М. Елбакідзе, О. Завадович, Т. Ямелинець, екологічний стан зелених зон міста досліджували О. Собечко, І. М. Волошин, оздоровчо-спортивний напрям рекреації в певній мірі розглядають Пангелов Б. П., Жданова О. М., Масляк П. О., в працях яких оздоровчо-спортивна діяльність виступає як одна з найдоступніших і наймасовіших форм рекреації.

Виклад основного матеріалу. Метою нашого дослідження є окреслення саме рекреаційно-спортивно-оздоровчих можливостей паркових територій, оскільки саме зелена зона виступає місцем гармонійного поєднання відпочинку, активної рухової діяльності в умовах урбанізованого середовища. Комплексну зелену зону міста формують три групи озеленених територій, що визначаються за функціональною ознакою, а саме: загального користування, обмеженого користування, спеціального призначення.

Спортивно-оздоровчий туризм на таких територіях можна розглядати як самодіяльний, в основі якого потреби проведення здорового способу життя людини, пізнавальні аспекти, наприклад вдосконалення екологічної культури людини, продукування здорових духовних і фізичних якостей, а також пізнавального ефекту за мінімальних витрат держави.

Зелена зона Львова становить 4419 га, що складає понад 26% загальної площі міста [1]. Це 76 скверів, 23 парки, в тому числі три лісопарки, й одна зелена зона. В околицях Львова виділяється лісопаркова зона, яка знаходиться в радіусі 12 км. Сюди належать Брюховицький і Винниківський лісопарки, лісові масивну верхів'ях р. Зубра, лісові урочища на Білгородсько-Мальчицькій рівнині.

Переваги паркових зон міста як рекреаційних територій, придатних для спортивно-оздоровчої діяльності: значний оздоровчий ефект; можливості активних форм пересування по чистій або умовно чистій в екологічному плані території з гарними краєвидами; сформоване особливе соціальне середовище, що включає в себе спілкування людей різних поколінь за інтересами; можливості проведення культурних та спортивно-масових заходів; можливості проведення лікувально-реабілітаційного комплексу; можливості реалізації рекреаційно-оздоровчих потреб незалежно від вікових, статевих та соціальних особливостей людини; доступність зелених зон для більшості населення; наявність елементів благоустрою тощо.

На окрему увагу заслуговує приміська зелена зона, де є можливість розвитку велотуризму і пішохідного туризму, скелелазіння, спортивної стрільби, прокладання трас для мото- та квадроциклів, кінного туризму тощо.

Однак планування будь-якої діяльності потребує погодження, наукової оцінки можливостей території та відповідного фінансування. За інформацією ЛКП «Зелений Львів» останніми роками на утримання парків виділяється 30% коштів від потреби, капітальний ремонт у парках не проводиться, що негативно відбивається на зовнішньому вигляді зелених насаджень і елементів благоустрою [1]. Є потреба формування оптимальної моделі функціонування зелених зон міста. Розроблена Стратегія збереження і регульованого використання парків та інших зелених зон м. Львова передбачає встановлення місцевих стандартів для забезпечення зелених зон та використання їх спортивних і рекреаційних можливостей, чітке дотримання планувальних зобов'язань в освоєнні нових територій, забезпечення пріоритету розвитку приміських рекреаційних зон, забезпечення покращення виконання зеленими зонами екологічних функцій та можливості використання їх для туризму, освіти, «зеленого бізнесу», а також для покращення якості життя населення» [2]. В рамках транскордонного співробітництва за програмою ТАСІС було затверджено австрійсько-польсько-український проект «Вироблення стратегії збалансованого розвитку міських зелених зон і парків

Львова», який реалізується на базі регіонального ландшафтного парку «Знесіння». Він стане базовим у виробленні та втіленні оптимальної моделі функціонування всіх зелених зон Львова, використання їхніх рекреаційних можливостей.

Висновки. З метою активізації використання зеленої зони Львова для потреб спортивно-оздоровчого туризму доцільно: розширювати умови для рекреаційних і спортивних видів діяльності людей, незалежно від віку і кондиції; ініціювати програми і заходи спортивно-оздоровчого характеру з використанням ресурсу парків, зелених зон та популяризація їх туристичної привабливості; продовжити ознакування пішохідних і велосипедних маршрутів та оздоровчих спеціалізованих маршрутів в зелених зонах; забезпечувати рекламно-інформаційну роботу з популяризації зелених зон; розбудовувати природні коридори як систему зв'язків між парками та іншими зеленими зонами, з можливістю пішохідного, вело- та кінного руху.

Література:

1. ЛКП «Зелений Львів». - Режим доступу: <http://city-adm.lviv.ua/lmr/aiiBoGiIiev-ibe-ciIy/zIgisIige-Igg/cotipale-enIeprgize^geep-Mu>
2. Стратегія збереження і регульованого використання парків та інших зелених зон м. Львова: Рішення Львівської міської ради №1307 від 09.12.2005 р.